
Souhrnná teritoriální informace Afghánistán

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Kábulu (Afghánistán) ke dni 5. 6.
2020 12:11

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

---

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.20)
3. Vztahy země s EU (s.29)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.33)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.41)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.46)
7. Kontakty (s.54)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Oficiální název státu: Afghánská islámská republika (Islamic Republic of Afghanistan, Jomhuri-ye Eslami-ye Afghanistan /dari/, Da Afganistan Islami Jomhoriyat /paštó/),

Krátká forma: Afghánistán

Složení vlády (k 1. 6. 2020):

Hlavou státu je prezident Ashraf Ghani Ahmadzai (od 29. 3. 2020);

1. viceprezident Amrullah Saleh
2. viceprezident Sarwar Danish

Abdullah Abdullah - předseda Vysoké rady pro národní usmíření (High Council for National Reconciliation). Dne 17. 5. 2020 byla podepsána politická dohoda mezi A. Abdullahem a prezidentem A. Ghaním o vytvoření společné vlády (do té doby A. Abdullah rozporoval výsledek prezidentských voleb ze září 2019, ve kterých skončil na druhém místě).

mezi členy vlády se řadí i předseda Nejvyššího soudu – Farid Hamidi, poradce pro národní bezpečnost – Hamdullah Mohib a ředitel Úřadu pro národní bezpečnost (NDS) – Ahmad Zia Saraj

- ministr zahraničních věcí – Mohammad Hanif Athmar
- ministr vnitra – Masoud Andarabi
- ministr financí – Mohammad Humayon Qayoumi
- ministr pro Hadž a náboženské otázky - Faiz Mohammad Osmani
- ministr pro otázky uprchlíků a repatriaci - Sayed Hussain Alami Balkhi
- ministryně dolů a ropy - Nargis Nehan
- ministr pro rehabilitaci a rozvoj venkova – Mujiburrahman Kari
- ministr zdravotnictví - Ferozuddin Feroz
- ministryně vyššího školství – Najibullah Khwaja Omari
- ministryně pro boj s narkotiky – Salamat Azimi
- ministr práce, sociálních záležitostí, pro mučedníky a postižené - Faizullah Zaki
- ministr hospodářství – Mustafa Mastoor
- ministr průmyslu a obchodu – Humayoon Rasaw
- ministr energetiky a vody - Ali Ahmad Osmani
- ministr IT a telekomunikací – Shahzad Gul Aryobee
- ministr zemědělství zavlažování a hospodářských zvířat – Nasir Ahmad Durrani
- ministr veřejných prací a dopravy – Yama Yari
- ministryně pro ženskou problematiku – Delbar Nazari
- ministr školství – Mohammad Mirwais Balkhi
- ministr spravedlnosti – Abdul Basir Anwar
- ministr urbanizace – Sayed Sadat Mansoor Naderi
- ministr pohraničí a kmenových otázek – Gulagha Sherzai
- ministr kultury a informací – Mohammad Rasoul Bawari
- ministr obrany – Asadullah Khalid
- ministr pro parlamentní záležitosti – Farook Wardak

Podkapitoly:

- 1.1. [Oficiální název státu, složení vlády](#)
- 1.2. [Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení \(vč. národnosti, náboženských skupin\)](#)
- 1.3. [Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let \(nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti\). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.](#)
- 1.4. [Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let](#)
- 1.5. [Platební bilance \(běžný, kapitálový, finanční účet\), devizové rezervy \(za posledních 5 let\), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba](#)
- 1.6. [Bankovní systém \(hlavní banky a pojišťovny\)](#)
- 1.7. [Daňový systém](#)

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu: Afghánská islámská republika (Islamic Republic of Afghanistan, Jomhuri-ye Eslami-ye Afghanistan /darí/, Da Afganistan Islami Jomhoriyat /paštó/),

Krátká forma: Afghánistán

Složení vlády (k 24. 5. 2019):

Hlavou státu je prezident Ashraf Ghani Ahmadzai (od 29. 9. 2014);

1. viceprezident Abdul Rashid Dostum
2. viceprezident Sarwar Danish

CEO Abdullah Abdullah

mezi členy vlády se řadí i předseda Nejvyššího soudu – Farid Hamidi, poradce pro národní bezpečnost – Mohammad Hanif Attmar a ředitel Úřadu pro národní bezpečnost (NDS) – Mohammed Masoom Stanikzai

- ministr zahraničních věcí – Salahuddin Rabbani
- ministr vnitra – Amrullah Saleh
- ministr financí – Mohammad Humayon Qayoumi
- miministr pro Hadž a náboženské otázky - Faiz Mohammad Osmani
- ministr pro otázky uprchlíků a repatriaci - Sayed Hussain Alami Balkhi
- ministryně dolů a ropy - Nargis Nehan
- ministr pro rehabilitaci a rozvoj venkova – Mujiburrahman Kari
- miministr zdravotnictví - Ferozuddin Feroz
- ministryně vyššího školství – Najibullah Khwaja Omari
- ministryně pro boj s narkotiky – Salamat Azimi
- ministr práce, sociálních záležitostí, pro mučedníky a postižené - Faizullah Zaki
- ministr hospodářství – Mustafa Mastoor
- ministr průmyslu a obchodu – Humayoon Rasaw
- ministr energetiky a vody - Ali Ahmad Osmani
- ministr IT a telekomunikací – Shahzad Gul Aryobee
- ministr zemědělství zavlažování a hospodářských zvířat – Nasir Ahmad Durrani
- ministr veřejných prací a dopravy – Yama Yari
- ministryně pro ženskou problematiku – Delbar Nazari
- ministr školství - Mohammad Mirwais Balkhi

- ministr spravedlnosti – Abdul Basir Anwar
- ministr urbanizace – Sayed Sadat Mansoor Naderi
- ministr pohraničí a kmenových otázek – Gulagha Sherzai
- ministr kultury a informací – Mohammad Rasoul Bawari
- ministr obrany – Asadullah Khalid
- ministr pro parlamentní záležitosti - Farook Wardak

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Rozloha: 652 230 km² (41. země na světě); souš: 652 230 km², voda: 0 km²

Hranice: celkem 5 529 km; hraniční země: Čína 76 km, Írán 936 km, Pákistán 2 430 km, Tádžikistán 1 206 km, Turkmenistán 744 km, Uzbekistán 137 km

Počet obyvatel: 34 124 811 (červenec 2017); hustota obyvatelstva: 5,0 ob./km²

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení (odhad 2017): Průměrný přírůstek obyvatelstva: 2,36 %;

- Střední délka života: 51,7 let (Muži 50,3 a ženy 53,2 let);
- Porodnost (na 1000 obyvatel): 37,9
- Úmrtnost: 13,4/1000 obyvatel;
- Kojenecká úmrtnost: 110,6/1000 porodů
- Míra gramotnosti: 38,2 %, (muži: 52 %, ženy: 24,2 % (odhad 2016))

Etnické složení: Klíčovým faktorem pro stabilitu státu a jeho institucí zůstává v delikátní otázka rovnováhy mezi jednotlivými etnickými skupinami. Tradičně dominantní Paštúni jsou dlouhodobě frustrováni ztrátou svých pozic. Je to způsobeno netradičně vysokým zastoupením Tádžiků a Uzbeků, které bylo zavedeno jako prostředek k posílení stability. V tuto chvíli nelze očekávat, že by Paštúni dosáhli dominance, kterou měli např. za vlády Tálibánu, protože početně netvoří ani nadpoloviční většinu (*Paštúni 44 %, Tádžikové 25 %, Hazáři 19 % a Uzbekové 8 %*) a zároveň jsou afghánští Paštúni početně mnohem slabší než pákistánští Paštúni, což samozřejmě způsobuje velmi komplikovaný vztah mezi oběma zeměmi s výraznými vnitropolitickými důsledky.

Náboženské skupiny: Islám 98 % (sunnité 88 %, šíité 10 %), jiné 1 %. Většinou sunnitští muslimové hanífovského směru.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

V Afghánistánu působí Centrální statistická organizace, která má za úkol sbírat, analyzovat a poskytovat relevantní data a informace. V praxi se tak bohužel zatím neděje, a pokud ano, tak s velice nekvalitními a neaktuálními výstupy.

	2014	2015	2016	2017	2018
Nominální HDP/obyvatele	USD 1 844	USD 1 932	USD 2 000	USD 1 900	USD

Vývoj objemu HDP	1,3%	1,5%	3,0%	2,5%	2,2%
Míra inflace	4,6%	1,5%	3,1%	5,0%	1,9%
Míra nezaměstnanosti	9,1%	22,6%	32,0%	22,6%	21%

Zdroje: CIA World Factbook, Afghanistan Economic Update, The World Bank, Asian Dev.Bank, Afghanistan Economic Update, The World Bank

Rozpočet pro rok 1398 (2019) byl parlamentem schválen 16. ledna 2018. Afghánská vláda v tomto roce (fiskální rok začal 22. prosince 2018 a končí 21. prosince 2019) hospodaří s rozpočtem 399 mld. AFN (cca 5,6 miliardy USD)

Zemědělství stále představuje dominantní odvětví v rámci zaměstnanosti (65–70 % populace) a podílu HDP (22 %). Po stažení koalických sil z AF nadále přetrvává útlum v sektorech stavebnictví, obchodu a služeb.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Rozpočet pro rok 1397 (2018) byl parlamentem schválen 17. ledna 2018. Afghánská vláda v tomto roce (fiskální rok začal 22. prosince 2017 a končí 21. prosince 2018) hospodaří s rozpočtem 377,011 mld. AFN (cca 5,4 miliardy USD).

Zemědělství stále představuje dominantní odvětví v rámci zaměstnanosti (44 % populace) a podílu HDP (22 %). Po stažení koalických sil z AF nadále přetrvává útlum v sektorech stavebnictví, obchodu a služeb.

Příjmy

	2015	2016	2017	2018	2019
Cash receipts from domestic sources	141,031,017,865	160,561,172,725	153,099,073,151	169,520,935,825	176,874,786,946
Taxes	99,227,332,043	104,997,699,519	106,702,025,887	121,914,451,409	127,779,188,324
Taxes on income, profits, and capital gains	23,310,845,996	35,667,937,235	27,391,915,772	27,657,253,999	29,538,236,810
Taxes on payroll and workforce	-	-	-	-	-
Taxes on property	389,617,313	405,433,540	608,583,674	486,465,398	516,478,806

Taxes on goods and services	26,554,755,943	28,800,544,236	31,400,627,594	33,558,277,493	35,874,607,994
Taxes on international trade and transactions	37,414,227,957	33,799,566,896	45,101,078,329	50,621,524,910	51,727,173,898
Other taxes	11,557,884,833	6,324,217,612	2,199,820,519	9,590,929,609	10,122,690,815
Social contributions	4,064,551,498	6,997,968,887	3,877,207,588	3,978,275,203	4,102,714,261
Other receipts	36,638,418,155	48,565,504,319	42,472,428,893	43,579,562,568	44,942,716,065
Property income	2,784,712,168	5,349,173,132	3,492,520,089	3,583,560,010	3,695,652,516
Interest	292,982,264	-	932,531,613	956,840,021	986,769,643
Sales of goods and services	28,252,162,214	32,600,840,913	26,376,779,107	27,064,345,633	27,910,908,912
Fines, penalties, and forfeits	1,069,820,766	1,478,716,233	599,655,634	615,286,926	634,532,886
Voluntary transfers other than grants	-	-	-	-	-
Miscellaneous and unidentified receipts	3,343,889,347	9,136,774,041	11,070,942,451	11,359,529,977	11,714,852,108
Sales of non-financial assets	1,100,716,169	-	47,410,783	48,646,645	50,168,295
Revenue (Domestic)	364,098,241,435	416,708,930,916	371,946,391,287	351,994,530,407	337,022,190,212
Tax Revenue	70,589,932,514	71,198,132,624	72,676,851,396	83,652,926,780	89,362,940,350
Customs Duty and Fees	28,637,399,528	33,799,566,896	34,025,174,492	38,261,524,630	38,416,247,974

Non Tax Revenue	32,399,677,412	39,428,730,278	31,974,851,135	32,808,343,247	33,834,576,765
Miscellaneous Revenue	5,133,592,139	9,136,774,041	10,497,577,758	10,771,219,321	11,108,139,299
Sale of Non-Current Assets *(incl. Equity Injection)	11,357,425,169	-	48,270,967	(7,850,470,748)	(7,848,921,491)
Social Contributions	4,064,551,498	6,997,968,887	3,877,207,588	3,978,275,203	4,102,714,261
Revenue Aggregates as a % of GDP	-	-	-	-	-
Domestic Revenue	10,27 %	11,42 %	10,89 %	11,69 %	11,81%
Taxes	7,23 %	7,47 %	7,59 %	8,41 %	8,53 %
Non-Tax Revenue	2,96 %	3,95 %	3,30 %	3,28 %	3,27 %

Zdroj: Ministerstvo financí AF

Výdaje					
	2015	2016	2017	2018	2019
Cash payments for operating activities	286,851,919,364	422,044,379,984	278,528,264,273	296,647,988,578	299,237,382,604
Compensation of employees	164,621,027,906	173,250,093,295	176,968,425,006	174,412,801,796	179,804,370,496
Wages, Salaries and Allowances	158,672,991,630	167,641,896,582	170,813,773,112	168,408,422,034	173,612,165,836
Social contributions	5,948,036,276	5,608,196,713	6,154,651,894	6,004,379,762	6,192,204,660

Purchases of goods and services	82,439,607,668	34,388,713,207	67,751,241,584	69,963,535,191	69,314,233,343
Travel	2,991,505,441	3,958,650,956	3,095,283,296	3,262,504,184	3,312,763,236
Food	3,970,176,487	4,230,977,101	2,680,154,776	3,879,308,020	4,000,651,421
Contracted Services	30,575,277,361	2,497,172,490	36,500,991,995	32,820,625,837	31,268,962,676
Repairs and Maintenance	8,353,214,919	8,128,198,956	3,676,039,806	4,788,370,838	4,938,149,406
Utilities	5,053,596,797	5,044,068,399	3,685,033,441	4,386,466,601	4,523,572,644
Fuel	25,225,215,678	6,177,915,544	12,074,474,388	14,423,085,211	14,867,231,656
Tools and Materials	6,270,620,986	4,351,729,761	6,039,263,881	6,403,174,500	6,402,902,305
Interest	580,470,975	-	446,313,360	1,802,850,000	1,802,850,000
Subsidies	1,400,000,000	-	1,451,047,921	-	-
Grants	551,402,114	-	322,218,337	88,371,213	83,695,807
Social benefits	22,522,719,761	-	23,976,819,619	22,315,183,540	22,975,699,250
Social security benefits	14,395,410,394	-	15,298,484,626	14,664,119,875	15,122,808,423
Social assistance benefits	986,036,198	-	1,028,296,965	445,387,540	421,823,669
Employer social benefits	7,141,273,170	-	7,650,038,028	7,205,676,125	7,431,067,158
Other payments	14,736,690,940	214,405,573,482	7,612,198,446	28,065,246,839	25,256,533,707
<i>Of which: Contingency Codes</i>	-	50,896,479,310	-	23,264,315,148	20,367,136,687

Purchase of					
Nonfinancial assets	54,495,903,017	7,348,304,831	61,329,211,202	62,386,993,134	60,136,653,293
Fixed assets	53,547,699,600	7,188,504,831	60,878,457,327	57,286,569,271	54,879,317,815
Buildings and structures	39,286,444,504	3,152,447,100	47,671,164,958	42,327,582,567	40,360,576,032
Machinery and equipment	14,261,255,096	4,036,057,731	13,207,292,369	14,949,186,704	14,508,635,243
Inventories	-	-	-	-	-
Valuables	3,839,128	500	575,013	398,258	410,715
Non-produced assets	944,364,289	159,300,000	450,178,862	5,100,025,605	5,256,924,763
Expenditure by Current CoA Major Code					
Expenditure	354,186,777,254	372,732,564,045	361,049,977,775	377,190,202,831	376,619,994,864
Wages and Salaries Expenditure	164,621,027,906	173,250,093,295	176,968,425,006	174,412,801,796	179,804,370,496
Use of Goods and Services	103,510,154,875	192,134,165,919	85,137,337,753	105,458,148,160	101,635,356,988
Interest & Repayment of Loans	1,614,996,911	-	1,874,383,372	1,802,850,000	1,802,850,000
Subsidies Grants & Social Benefits	24,474,121,875	-	25,750,085,877	22,403,554,753	23,059,395,057
Acquisition of Assets	59,966,475,688	7,348,304,831	71,319,745,767	73,112,848,122	70,318,022,323
Other		56,681,150,770	-		
Development	-	5,784,671,460	-	-	-

Budget					
Contingency Codes	-	50,896,479,310	-	-	-
(Total Expenditures (with Contingencies and BankCapitalization))	354,186,777,254	438,047,048,125	361,049,977,775	385,090,202,831	384,519,994,864
(Total Expenditures with Contingencies)	354,186,777,254	429,413,714,815	361,049,977,775	377,190,202,831	376,619,994,864
Total Grants and Loans	213,309,624,725	258,802,545,465	218,846,457,952	191,281,678,643	168,046,493,052
Total Domestic Revenue	152,182,578,261	160,561,172,725	153,099,933,335	161,621,818,431	168,975,697,160

Zdroj: Ministerstvo financí AF

Výdaje jednotlivých složek státu

Year		2015	2016	2017	2018	2019
Statement of Sources and Uses of Cash (as per GFS 2011)		Expenditure	Original budget	EST ACT V2	Budget	FE1
Expenditure by Administrative Unit		354,186,777,254	429,413,714,815	361,049,977,775	385,090,202,831	384,519,994,864
10	President's Office	-	663,781,595	-	3,428,550,226	3,524,575,188
11	National Assembly Meshanro Jirga	486,529,183	516,255,706	491,008,295	526,410,282	542,300,884
12	National Assembly Wolesi Jirga	1,524,575,058	1,615,558,444	1,664,938,358	1,631,748,151	1,680,487,352

13	Office of Administrative Affairs & Council of Ministers" Secretariat	5,108,259,243	3,780,980,748	5,275,587,087	2,333,577,000	2,339,231,953
14	Supreme Court	3,534,535,523	3,512,323,267	3,337,861,894	3,552,192,873	3,656,700,079
15	Presidential Protective Service	1,482,504,242	1,804,769,988	1,521,786,711	1,937,660,301	1,986,763,083
16	Radio and television of Afghanistan	664,767,514	574,968,896	596,456,502	573,746,035	581,622,772
17	National Security Council	728,843,249	313,600,000	882,823,981	440,388,640	390,161,017
20	Ministry of Finance	20,106,472,073	5,237,983,742	15,253,892,080	3,786,560,700	3,761,363,689
21	Ministry of State in Parliament Affairs	160,349,402	138,056,270	119,315,669	167,580,000	172,821,844
22	Ministry of Defence	70,655,560,014	67,677,654,595	57,081,671,047	62,218,042,776	64,158,448,147
23	Ministry of Foreign Affairs	5,140,098,708	6,107,835,609	5,620,367,916	5,799,260,000	5,928,879,328
24	Ministry of Haj and Religious Affairs	1,095,557,208	1,977,764,937	1,227,981,229	1,691,927,900	1,708,029,837
25	Ministry of Commerce	1,104,992,462	941,688,195	631,352,560	825,650,000	825,529,048
26	Ministry of Interior	60,410,363,992	57,522,630,325	56,224,513,048	61,155,738,278	62,972,150,739

27	Ministry of Education	37,400,829,880	46,068,795,857	36,042,602,360	40,460,453,044	41,331,788,414
28	Ministry of Higher Education	7,464,471,509	8,017,492,573	6,337,741,287	7,782,531,200	7,840,479,410
29	Ministry of Refugees and Repatriates	545,295,089	474,397,172	618,438,866	451,800,000	455,370,159
30	Office of the National Economy Council	3,945,899	-	-	-	-
32	Ministry of Mines and Industries	1,893,998,041	2,972,280,056	1,397,454,469	1,653,624,000	1,617,700,618
34	Ministry of Communication	1,057,797,627	2,715,225,097	1,604,595,309	2,303,678,000	2,232,125,038
35	Ministry of Economy	448,364,838	502,247,189	549,675,951	630,360,000	620,688,075
36	Ministry of Information and Culture	693,933,485	827,129,387	737,513,167	864,718,131	868,965,408
37	Ministry of Public Health	15,947,579,247	14,406,576,840	18,371,946,535	14,810,987,862	14,340,053,276
38	Ministry of Women Affairs	222,919,976	245,349,216	303,688,928	280,428,909	284,650,461
39	Ministry of Agriculture	8,530,538,786	9,464,773,864	10,692,540,944	10,814,165,750	10,356,870,006
41	Ministry of Energy and Water	4,691,590,788	10,690,565,398	9,771,257,493	4,929,662,000	4,725,777,754
42	Ministry of	16,922,817,874	32,043,613,286	21,570,823,069	15,815,148,000	15,209,340,492

	Public Works					
43	Ministry of Rural Rehabilitation and Development	15,886,920,999	18,318,931,806	18,243,583,429	19,265,758,440	18,290,779,459
44	Civil Aviation Authority	3,510,890,818	4,210,936,804	3,033,173,179	3,947,130,000	3,770,147,307
45	Ministry of Transport and Aviation	320,409,350	373,822,160	912,860,517	400,780,000	403,171,834
46	Ministry of Frontiers and Tribal Affairs	476,522,334	666,369,734	1,346,229,247	610,574,653	621,330,962
47	Ministry of Martyrs, Disabled and Social Affairs	23,181,111,376	24,487,100,320	24,665,229,316	24,186,293,104	24,869,093,549
48	Ministry of Counter Narcotics	1,012,996,496	1,681,578,478	1,288,488,834	930,040,000	900,552,959
49	Ministry of Urban Development	3,042,312,924	4,346,135,261	4,425,255,861	5,493,255,999	5,235,050,795
50	Ministry of Justice	885,618,046	1,137,220,841	934,972,176	930,663,997	944,049,048
51	Attorney General	1,354,068,459	1,593,941,395	2,102,514,931	2,396,891,643	2,462,112,365
58	Afghanistan National Standard Authority	121,009,901	330,589,905	105,337,581	127,990,000	128,891,225
59	Independent Directorate of	3,324,375,894	5,297,962,297	3,615,761,819	7,010,751,508	6,987,257,050

	Local Governance					
60	Directorate of Environment	221,063,536	309,765,940	255,244,082	312,268,000	315,267,072
61	Science Academy	204,772,688	270,425,020	246,580,019	253,649,800	260,170,915
62	IARCSC	411,397,287	521,410,679	643,345,580	1,381,442,000	1,349,713,172
63	National Olympic Committee	345,780,029	283,392,480	326,827,900	373,082,000	377,343,498
64	General Directorate of National Security	12,838,983,081	14,249,830,331	20,361,016,181	15,887,110,000	16,375,423,336
65	Geodesy and Cartography Office	154,167,152	-	199,562,226	-	-
66	Control and Audit Office	429,107,966	552,323,655	465,690,535	475,344,300	464,165,726
67	The High office of Oversight and Anti-Corruption	168,297,146	164,705,811	116,490,286	169,868,461	175,181,887
68	Office of Disaster Preparedness	825,868,357	144,645,282	824,708,615	144,060,000	148,566,146
71	Independent Electoral Complaints Commission	84,420,058	116,187,820	112,740,063	232,948,979	240,235,542
72	Election Commission	207,185,441	218,372,420	301,144,128	250,390,000	258,222,112

73	Central Statistics Office	166,099,635	234,913,318	142,283,794	219,091,000	221,483,827
74	Legal Training Center	-	-	-	-	-
75	Afghanistan High Atomic Energy commission		54,880,000	40,255,043	55,762,000	57,506,216
76	Directorate of Kochis	35,143,861	402,043,498	182,084,160	278,613,000	277,064,538
79	Kabul Municipalities	99,468,381	4,995,094,081	3,265,971,678	2,180,920,000	2,065,535,280
80	Afghanistan Investment Support Agency	1,951,724,543	-	-	-	-
81	Micro Finance Investment Support Facility for Afghanistan	-	999,249,524	32,150,684	557,600,000	528,099,367
82	Water Supply and Canalization Corporation	595,496,213	741,582,867	459,714,375	597,390,000	565,784,220
83	Da Brishna Shirkat	72,087,238	25,268,509,042	11,563,610,960	7,963,560,000	7,542,236,365
84	Independent Board of new Kabul	12,560,370,593	1,297,052,991	866,144,460	1,565,010,000	1,492,523,684
85	Independent Commission for Overseeing the Implementation	117,745,263	72,284,800	67,138,262	76,835,920	79,239,321

	of Constitution					
86	Afghanistan Independent Human Rights Commission	66,308,891	88,909,799	9,218,055	68,496,000	68,337,220
87	Afghanistan Independent Land Authority	66,970,506	1,028,747,891	789,074,433	1,312,480,000	1,298,152,936
88	Executive Directorate and Secretariat of Ministers Council	474,151,013	445,594,240	1,177,740,610	678,336,820	688,336,067
97	General Directorate of Physical Education	946,440,874	283,551,303	-	-	-
98	MoF Contingency	-	33,411,354,770	-	31,567,165,148	28,626,195,176
99	Capital Region Development Independent Authority	-				
89	Railway Authority (New Independent Agency - from MoPW)	-	-	-	2,322,060,000	2,319,900,616

Zdroj: Ministerstvo financí AF

V březnu tohoto roku vydal americký Department of State's Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL) svou výroční zprávu týkající se globálního praní špinavých peněz. INL ve své zprávě uvedl jako hlavního aktéra praní špinavých peněz v roce 2017 Afghánistán. Ačkoli INL zaznamenal určitá zlepšení, jako je koordinace mezi Finanční rozvědkou a státními zástupci, kteří působí v protidrogovém centru, nadále zůstává hodně výzev neadresovaných. Korupce, byla stále kritickou překážkou v boji proti praní špinavých peněz v Afghánistánu.

Afghánistán zůstal největším světovým výrobcem a vývozcem opia. Děravé, špatně střežené hranice, zejména mezi Afghánistánem a Pákistánem, stejně jako potíže při prosazování zákonů a nařízení zaměřených na boj proti praní špinavých peněz představují významné překážky pokroku. Kromě nelegálního obchodu s narkotiky se mezi hlavní zdroje ilegálních příjmů řadí zpronevěra svěřených prostředků, korupce a ilegální těžba minerálů.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Fiskální deficit v roce 2019 by měl být přibližně 2 % HDP a měl by být financován z hotovostních rezerv a omezených koncesních půjček. Výdaje se oproti minulému roku zvýší zhruba o 1 procento HDP a to na základě zvýšených rozpočtových výdajů na civilní obyvatelstvo, které budou financovány kombinací grantů a daňových příjmů.

Dlouhodobý a trvalý hospodářský růst nicméně vyžaduje strukturální změny a nové zdroje příjmů. Zvýšení investic do lidského kapitálu a zlepšení produktivity v zemědělství by mohly přinést kýžený růst. Další možností jak zvýšit hospodářský růst je rozvoj těžbařských odvětví.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Bilance účtu (včetně grantů) v % HDP	8,0	5,5	2,0	4,1	2,3	2,4
Bilance účtu (bez grantů) v % HDP	-37,9	-38,0	-39,7	-38,8	-39,0	-39,6
Devizové rezervy (v mil. USD)	7 360	7 520	7 377	7 000	6 900	6 800
Celkový zahraniční dluh v % HDP	6,5	6,1	6,8	5,7	5,8	5,9

Zdroj: Světová banka, *odhad

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Da Afghanistan Bank (DAB) je centrální bankou Afghánistánu. DAB reguluje veškeré bankovní a peněžní operace na území Afghánistánu. DAB má současně 52 poboček po celé zemi, z nichž je 8 v Kábulu, kde se také nachází hlavní sídlo. Mezi základní úkoly této instituce patří:

- Formulace, schvalování a vykonávání měnové politiky Afghánistánu;
- Formulace, schvalování a implementace měnového uspořádání;
- Správa devizových rezerv Afghánistánu;

- Tisk bankovek a mincí;
- Role bankéře, poradce a fiskálního agenta státu;
- Regulace licencí, ostatních bank, devizových obchodníků, poskytovatelů služeb, provozovatelů platebních systémů, služeb cenných papírů;
- Zavádět, udržovat a podporovat efektivní systémy platby, převodu cenných papírů vydaných státem nebo DAB, vyúčtování a další operace s tím spojené.

Finanční sektor v posledních letech zažívá částečné oživení. V roce 2017 působilo na afghánském trhu 19 bankovních institucí, zahrnující banky soukromé, státní a pobočky zahraničních bank.

Statní bankovní instituce:

- Da Afghanistan Bank (Central Bank), e-mail: info@CentralBank.Gov.Af
- [Bank-e-Millie Afghan](#)
- Pashtany Bank, e-mail: webmaster@bma.com.af, info@bma.com.af
- New Kabul Bank, e-mail: webmaster@newkabulbank.af

Soukromé bankovní instituce:

- [Afghanistan International Bank \(AIB\)](#)
- Afghan United Bank, e-mail: info@aub.af, info@afghanunitedbank.com
- Azizi Bank, e-mail: customercare@azizibank, info@azizibank.af
- [Maiwand Bank](#)
- [Bakhtar Bank](#)
- [Afghanistan Commercial Bank](#)
- [Ghazanfar Bank](#)
- [Arian Bank](#)
- Afghanistan Islamic Bank
- Alfalah Bank

Zahraniční bankovní instituce:

- [World Bank Office Kabul Afghanistan](#)
- Asian Development Bank (ADB), e-mail: csteffensen@adb.org
- [First Micro Finance Bank](#)
- Alafullah Bank
- [National Bank of Pakistan](#)

Pojišťovny:

- [Afghan National Insurance Company](#)
- [TFG Global Insurance Solutions Ltd](#)
- [Insurance Group of Afghanistan](#)
- [Afghan Global Insurance Company](#)

1.7 Daňový systém

Ministerstvo financí Afghánistánu je odpovědné za přípravu legislativy a výběr daní. Problematikou daní se konkrétně zabývá odbor s názvem [Afghanistan Revenue Department](#). Z hlediska legislativy je klíčový zákon o daních z roku 2009 (Afghanistan Income Tax Law official Gazette number 976 z 18. 3. 2009).

Mezinárodní měnový fond a Světová banka již několik let modernizují afghánský daňový systém a zlepšují jeho

---

transparentnost a efektivitu, za účelem aby dosahoval mezinárodních standardů.

Daň z příjmů právnických osob: Daň z příjmů právnických osob je rovná daň ve výši 20 % z celkových nezdaněných příjmů. Čistý zdanitelný příjem je chápán odečtením všech nezbytných výdajů z hrubého příjmu. Daň z příjmů právnických osob platí pro firmy (korporace), společnosti s ručením omezeným a také se vztahuje na některé druhy obchodních partnerství.

Daň z příjmů fyzických osob: Daň z příjmů fyzických osob je aplikována na veškeré příjmy, ze všech zdrojů po celém světě, včetně, ale nejen, mezd, platů, nájmu, určitých obchodních partnerství, licenční poplatků. Nerezidenti musí platit daň z příjmů fyzických osob na veškeré své příjmy, které mají zdroj v Afghánistánu. Daňové sazby jsou následující: osobní příjem do 12 500 AFN (190 USD) je od daně osvobozen, pro příjmy nad tuto částku do 100 000 AFN je účtována daň ve výši 10%. Příjmy nad 100 000 AFN (1515 USD) jsou daněny ve výši 20 %.

Srážková daň: Zaměstnavatelé se dvěma nebo více zaměstnanci jsou povinni svým zaměstnancům srazit daň z platů/mezd na základě výše uvedených sazeb. Příjemci mezd/příjmů s jedním zaměstnavatelem (nemají žádný jiný zdroj příjmu) nejsou povinni podávat roční daňové přiznání. Živitel rodiny, který má více než jednoho zaměstnavatele nebo další zdroje příjmů, musí podávat roční daňové přiznání.

Daň z příjmů živnostníků: Živnostníci a osoby samostatně výdělečně činné jsou povinni podat daňové přiznání. Tyto subjekty mohou odečíst veškeré běžné a nutné podnikatelské náklady za účelem výpočtu čistého zdanitelného příjmu. Daň ve výši 10 % a 20 % je počítána z čistého zdanitelného příjmu nad 150 000 a 1 200 000 AFN ročně.

2. Zahraniční obchod a investice

- [2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- [2.2. Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- [2.3. Komoditní struktura](#)
- [2.4. Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- [2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- [2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Export přispívá jen málo k hospodářskému růstu Afghánistánu. Podíl země na celosvětovém obchodu je nevýznamný. Obchodní bilance v posledních dvou desetiletích vykazuje negativní saldo. Ve srovnání se svými sousedy se Afghánistánu vede špatně, zejména s ohledem na nízkou hodnotu svého oficiálního vývozu, které od roku 2012 dlouhodobě zůstává pod hranicí 10 % HDP. Dovozu dominují výdaje za bezpečnost a většina nákupu se realizuje z rozvojových příspěvků donorů.

Z důvodu nízké diverzifikace obchodu je Afghánistán méně odolný vůči vnějším šokům. Export je soustředěn na zemědělské produkty a představuje téměř 45 % z celkového vývozu.

Jižní a střední Asie jsou důležitými obchodními partnery pro Afghánistán. V minulém roce 71 % exportu Afghánistánu bylo realizováno do členských států Asociace pro regionální spolupráci v jižní Asii (SAARC) a 47,8 % importu bylo realizováno z těchto zemí. Střední Asie představovala 15 % celkového importu Afghánistánu v roce 2017 a podílela se pouze 7,7 % na celkovém vývozu Afghánistánu.

Meziročně největšího růstu obchodu se dosáhlo s Čínou 8,5 % a s Indií 7 %. Míra růstu obchodu s Čínou a s Indií by měl v tomto roce růst stejným tempem jako v roce minulém.

Ekonomická perspektiva sousedů Afghánistánu

Indie: V roce 2017 Indie provedla opatření, které omezilo oběh černých peněz a bojovalo proti korupci. Toto opatření z krátkodobého hlediska mělo významný dopad na místní maloobchodní činnost. Do Indie se vyváží přibližně 32 % ročního exportu Afghánistánu. Pokles indické spotřebitelské poptávky po zahraničním zboží v důsledku boje proti korupci a oběhu černých peněz může mít i nadále negativní vliv na afghánský vývoz.

Čína: V příštích letech se předpokládá, že ekonomický růst Číny se zpomalí v důsledku snížení světové poptávky po komoditách. Pokračující zpomalení může negativně ovlivnit pravděpodobnost budoucích investic Číny do těžebního průmyslu v Afghánistánu.

Pákistán: Vykazuje nestabilitu hlavně v oblasti vývozu. Dlouhodobě dochází ke zpomalení dynamiky rozvoje ekonomiky.

Historicky byl Afghánistán odkázán na dovoz zboží z Pákistánu. Nicméně, s nedávným otevřením obchodních cest se sousedními zeměmi jako jsou Turkmenistán, Kazachstán, Uzbekistán a Írán (přístav Čabahar) se obchodní závislost na Pákistánu snížila. Nedávné uzavření hranice s Pákistánem, přerušení dodávky zboží s výjimkou ovoce mělo zanedbatelný dopad na domácí ceny.

Obchodní bilance 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Vývoz* (v mil. USD)	729	783	694	712	783
Dovoz** (v mil. USD)	9 244	8 711	8 074	8 208	7 616
Saldo % HDP	-41,6	-39,6	-38,4	-41,1	-39,4

Zdroj: WB Economic Update 2017, IMF * nezahrnuje prodej zboží nerezidentům, zahrnuje odhad neoficiálního a nelegálního obchodu ** zahrnuje odhad neoficiálního a nelegálního obchodu

Vývoz a dovoz komodit z a do Afghánistánu

	2013	2014	2015	2016
Vývoz (v mil. USD)				
Sušené ovoce	127	215,37	180,54	224,73
Koberce	85,5	87,06	84,37	86,59
Léčivé rostliny	56,9	57,74	49,28	53,72
Čerstvé ovoce	24,6	34,11	29,55	26,57
Živočišné produkty	36,1	30,45	31,84	32,48
Olejnatá semena	24,3	22,65	25,53	21,56
Bavlna	23,4	18,9	17,5	16,44
Ostatní	122	154,62	170,24	198,59
Celkem	500	620,9	591,54	660,68
Dovoz (v mil. USD)				

Palivo a olej	2 168	1 155,99	1 957,57	1 724,91
Vozidla stroje a zařízení	1122	726,57	892,45	752,61
Textil a oblečení	303	541,13	756,55	638,15
Pšenice a pšeničná mouka	397	532,26	657,18	581,27
Výrobky z kovu	795	492,51	583,19	429,46
Rostlinný olej	358	448,54	600,24	586,42
Cement	404	277,05	359,38	426,88
Jiné	3 794	3 120,64	3 487,59	4 368,94
Celkem	9 340	7 294,69	9 294,15	9 508,64

Údaje za rok 2017 ještě k dispozici nejsou

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavními obchodními partnery Afghánistánu podle obrátu zboží jsou: Indie, Pákistán, Čína a Uzbekistán.

2.3 Komoditní struktura

Hlavní dovážené komodity z Afghánistánu		Hlavní vyvážené komodity z Afghánistánu	
Komodita	Podíl na trhu	Komodita	Podíl na trhu
Ropa	33 %	Koberce	40 %
Ostatní	21 %	Sušené ovoce	33 %
Strojní zařízení a výstroj	18 %	Léčivé byliny	14 %
Potraviny	19 %	Ostatní	13 %
Základní kovy a podobné	9 %	-	-

produkty			
----------	--	--	--

Zdroj IMF, WB, MFin

Zemědělství je hlavním zdrojem růstu reálného HDP, zaměstnanosti a podpory pro afghánské obyvatelstvo. Zemědělská produkce přispívá zhruba 22 % HDP, zaměstnává 44 % obyvatelstva a ovlivňuje 61 % afghánských domácností, které požívají příjmů ze zemědělských činností pro živobytí. V rámci širšího zemědělského sektoru jsou hlavní produkty sušené ovoce a ořechy, které jsou konkurenceschopné i na mezinárodních trzích a představují přibližně třetinu celkového příspěvku zemědělství k HDP a vytváří zhruba 45 % výnosů z vývozu. Světová banka předpokládala, že se zemědělská produkce v roce 2017 zvýší o 1,5 %, a to především vlivem růstu produkce ovoce. Tento údaj je výrazně nižší než šestiprocentní míra růstu zaznamenaná v roce 2016, kdy se pěstování ovoce zvýšilo na úroveň blízkou plnému potenciálu z důvodu masivních investic do tohoto sektoru a příznivým povětrnostním podmínkám.

Navzdory těžké závislosti Afghánistánu na zemědělství je růst tohoto sektoru omezen nedostatečnými investicemi do rozvoje vodních zdrojů, znehodnocováním stávajících přírodních zdrojů, špatnou kvalitou vstupů, jako jsou semena a hnojiva, a v neposlední řadě slabým marketingem jak na domácím trhu, tak i v zahraničí.

Společnost FEWS NET v březnu uvedla, že Afghánistán za současného „mokrého období“ (říjen 2017 - květen 2018) zaznamenal výrazný srážkový deficit. Přestože srážky v únoru a na začátku března přispěly ke snižování sezónního deficitu, FEWS NET uvedla, že nízké srážky budou mít nepříznivý vliv jak na uměle, tak i na dešťovou vodou zavlažované plodiny, zejména na pšenici a to v období jarní výsadby. Vlivem nedostatečných srážek se očekává, že v tomto roce se sklídí cca 3,5 milionu tun pšenice, což oproti minulému roku představuje pokles o 0,7 mil. tun. Nízká úroda opět může vyvolat vnitřní migrační krizi, jak tomu bylo v roce 2008. Podle UNAMA budou suchem nejvíce postiženi kočovníci, příležitostní dělníci, bezdomovci a drobní zemědělci.

Přírodní zdroje - Ministerstvo dolů a ropy, jako jediné ministerstvo v zemi nemá legitimního ministra. Ministryně Nargis Nehan, kterou do úřadu jmenoval prezident, jako jediná ve funkci afghánským parlamentem potvrzena nebyla.

Geologické průzkumy ukazují, že Afghánistán má významné nerostné suroviny, včetně žuly, nefritu, uhlí, zlata, stříbra, železa, mědi a vzácných drahých kamenů. Rozvoj těžbařského sektoru by mohl přispět k vytváření tolik potřebných pracovních míst a přilákat tak potřebné zahraniční investice. Těžba však doposud přispěla k HDP země pramálo a přinesla minimální rozvoj soukromého sektoru. Mezi důležité překážky dalšího rozvoje těžbařského sektoru patří zastaralý báňský zákon, všudypřítomná korupce, netransparentní veřejné zakázky a udělování těžebních koncesí. Tyto překážky mají vliv na neochotu mezinárodních těžebních společností investovat do geologického průzkumu a budování těžebních a zpracovatelských komplexů v Afghánistánu.

Nelegální těžba zůstává pro afghánskou vládu velkou výzvou. Valná většina aktivních důlních lokalit v Afghánistánu není afghánskou vládou řízena a ani nijak regulována. Nezákonná těžební činnost přispívá k pokračujícímu konfliktu a představuje jednu z hlavních zdrojů příjmu pro Talibán. Provozovatelé nelegálních dolů využívají levnou pracovní sílu, zastaralou a někdy i životu nebezpečnou těžební techniku, nedodržují bezpečnostní předpisy a pramálo se starají o environmentální záležitosti.

Doprava vzhledem k dlouho trvajícím nepokojům a bojům je silniční síť silně poškozena. Ve spolupráci s partnery (USA, Světová banka, ADB, EU, Japonsko, Írán, Indie) hodlá afghánská vláda za pomoci rozvojových projektů a programů silniční síť opravit. Dle oficiálních statistik Ministerstva dopravy a civilního letectví Islámské republiky Afghánistán je v Afghánistánu funkčních 3 363 km národních silnic, 4 884 km regionálních silnic, 9 656 km provinčních silnic a 17 000 km venkovských silnic.

Železniční doprava je v Afghánistánu minimální. Byly zahájeny práce na vybudování a propojení železničního koridoru na severu země tj. propojení iránské železniční sítě s Afghánistánem. Dne 13. října 2016 dorazil první vlak z Číny do Afghánistánu, který v rámci projektu „Silk Road“ byl vypraven z čínské provincie Jiangu.

Letecká doprava je v Afghánistánu díky vojenským základnám relativně rozvinutá. Uvažuje se, že z některých základen, kde jsou vybudovány přistávací plochy, budou zřízena po jejich zavření civilní letiště. V minulém roce byl zahájen provoz leteckého mostu Kábul – Bombaj, Kábul – Dillí a Kábul – Alma Ata. S využitím leteckého mostu bylo v minulém roce přepraveno na 200t zboží, převážně do Indie.

Energetika je jedním z klíčových témat posledních let v Afghánistánu. Z celkové populace přístup k elektrické energii má pouze 20 %, což je nejméně na celém světě. Afghánistán není soběstačný ve výrobě elektrické energie. Více než 2/5 dováží z okolních zemí, především z Uzbekistánu.

CASSA 1000 (Central Asia South Asia Transmission and Trade project) dne 12. 5. 2016 byl v tádžickém Dušanbe položen základní kámen tohoto projektu. Cílem projektu je přeprava 1300 MW elektrické energie z Kyrgyzstánu do Tádžikistánu, Afghánistánu a Pákistánu. Práce na afghánské straně doposud zahájeny nebyly.

TUTAP poukazující na Turkmenistán, Uzbekistán, Tádžikistán, Afghánistán a Pákistán je dalším projektem transferu 500 MW elektrické energie z bývalých sovětských republik do Afghánistánu a Pákistánu. Projektové aktivity jsou z rozhodnutí prezidenta pozastaveny.

TAPI (Turkmenistán – Afghánistán – Pákistán – Indie) v únoru 2018 v afghánském městě Herát byl za účasti vysokých představitelů všech zainteresovaných zemí slavnostně zahájeno budování afghánské části plynovodu. Práce byly na straně Turkmenistánu již zakončeny. 1814 kilometrů dlouhý plynovod, z čehož více než 816 kilometrů povede přes afghánské provincie Herat, Farah, Nimroz, Helmand a Kandahar si klade za cíl přepravit až 33 mil. m³ zemního plynu za rok. Afghánistán by podle smlouvy měl odebírat 14 mil. m³ zemního plynu a na tranzitních poplatcích získat do státního rozpočtu až 400 mil. USD ročně. Dle slov afghánského prezidenta A. Ghaniho plynovod by měl být plně operační začátkem roku 2020. Jedním z největších problémů provázejících budování plynovodu je neustálé navyšování finančních nákladů na výstavbu z původních 10 mld. USD na současných 22 mld. USD.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Status	#	Jméno	Rok založení	V kompetenci	Provincie

Ve výstavbě	1	Phase II-Bagharami IP	2004	AISA	Kabul
	2	Shermahi IP	2008	MOCI	Kunduz
	3	Phase IV-Harat IP	2013	MOCI-AISA	Herát
	4	Khost IP	MOCI	Khost	
	5	Logar IP	2013	AISA	Logar
	6	Senjid Darah IP	2013	MOCI-AISA	Parwan
	7	Aqchah IP	2013	MOCI	Jawzjan
	8	Piraka IP	2013	AISA	Ghazni
	9	Andkhoy IP	2006	MOCI	Faryab
	10	Shekhmesry Carpet processing IP	2006	MOCI	Nangarhar
Plně nebo částečně v provozu	1	BABP	2007	AISA	Helmand
	2	Phase I-Baghrami IP	2006	AISA	Kabul
	3	Phase I-III Harat IP	2003	MOCI	Harat
	5	Gorimar IP	2003	MOCI-AISA	Balkh
	6	Hesarshahi IP	2007	AISA	Nangarhar
	7	Sheikhmesry IP	2000	MOCI	Nangarhar
	8	Shorandam IP	1990	MOCI	Kandahar
	9	Shadyan IP	1980	MOCI	Balkh
	10	Pulecharkhi IP	1974	neuveveno	Kabul

Průmyslové parky ve fázi studie proveditelnosti	1	Kamari IP	2004	AISA	Kabul
	2	Bolan IP	2000	MOCI	Helmand
	3	Dehsabz IP	2006	DCDA	Kabul
	4	Laghman IP	2008	AISA	Laghman
	5	Wardak IP	2013	AISA	Maidan Wardak
	6	Mirbachahkot IP	2013	MOPH	Kabul
	7	Jangalbagh IP	1960	Radnice města Charikar	Parwan
	8	Takhar IP	2013	AISA	Takhar
	9	Jawzjan IP	2013	MOCI	Jawzjan
	10	Roza-Ghazni IP	2013	MOCI	Ghazni
	11	Gusfanddarah IP	2013	AISA	Kabul
	12	Dawlatabad IP	2013	MOCI	Faryab
	13	Harat Carpet processing IP	2006	MOUD	Harat
	14	Khoja Dako IP	2012	MOCI	Faryab
	15	Kapisa IP	2013	AISA	Kapisa
	16	Nimroz IP	2014	AISA	Nimroz
	17	Diakondy IP	2014	MOCI	Diakondy
	18	Paktia IP	2010	MOCI	Paktia

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
--	------	------	------	------	------	------

FDI-Údaje Světové Banky	61.525.860	39.663.686	48.756.005	84.324.214	86.010.700	90.311.232
----------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Statistické údaje ohledně přímých zahraničních investic v Afghánistánu jsou téměř nedohledatelné anebo velice nespolehlivé. V roce 2017 nadále přetrvával trend oslabení afghánské měny AFA („afghání“) k americkému dolaru.

Mezi nejperspektivnější odvětví pro investice v Afghánistánu patří:

- výstavba energetické infrastruktury (např. vodní elektrárny);
- výstavba dopravní infrastruktury,
- dodávky strojírenských strojů,
- výroba železa a oceli;
- výroba cementu;
- hornictví a důlní průmysl,
- dodávky služeb a zboží,
- zemědělství a potravinářství,
- dodávání IT a ICT technologií

I přes velice komplikované investiční prostředí bylo v posledních letech podepsáno několik velkých projektů a to především v energetickém sektoru, který se vykazuje největší popularitou mezi zahraničními investory. Čínská společnost CNPC (*China National Petroleum Corporation*) investovala do petrochemického průmyslu (70 % výdělku je určeno čínské vládě). Indie investovala prostředky do těžebního sektoru prostřednictvím Steel Authority of India. Předpokládá se, že těžební sektor bude tvořit 42% až 45 % HDP do roku 2024 s tím, že příjmy z tohoto sektoru se budou pohybovat kolem 1.5 miliardy USD do roku 2017 a 4 miliardy USD do roku 2024.

Dle pracovní skupiny *“Task Force for Business and Stability Operations”* zabývající se rozvojem afghánské ekonomiky, disponuje tato země mědí, zlatem, stříbrem, hliníkem, železnou rudou a dalšími vzácnými kovy v hodnotě přes 900 miliard USD. Efektivní využití tohoto potenciálu by znamenalo bezprecedentní ekonomický růst s vyváženými výdaji a příjmy. Těžba zlata a mědi v dole Zarkashan (provincie Ghazni) nebo doly na měď a kobalt v provincii Logár by mohly být zprovozněny do dvou let. Kromě bezpečnostní situace jsou zde patrné rozpory mezi těžebními společnostmi a afghánskou vládou ohledně výstavby související infrastruktury.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Rizika investování v Afghánistánu jsou stále významná, především s ohledem na bezpečnostně a politicky. Vysoké riziko představuje vysoká míra korupce, která ovlivňuje rozhodování státních orgánů na všech úrovních. Předpokladem je, že se afghánská vláda bude nadále snažit o zlepšení stavu v problematických oblastech, ale dle zkušeností lze konstatovat, že to bude velmi zdlouhavý a bolestivý proces.

Dle afghánských zákonů mají všechny zahraniční firmy stejná práva v rámci investičních pobídek jako afghánské firmy. Na druhou stranu, politická nestabilita, téměř neexistující regulační mechanismy na trhu realit, problematická vlastnická práva, substantivní nedostatek kvalitní pracovní síly, nerozvinutý finanční trh a nedostatečná infrastruktura jsou výrazně limitující faktory pro potenciální investice v Afghánistánu. Míra korupce patří k největším na světě, a i přes velkou snahu vlády došlo oproti minulému roku k posunu ze 169. místa na místo 177. Afghánistán se umístil na 183. místě ze 189 možných v indexu Doing business, který poukazuje na přívětivost podnikatelského prostředí.

Afghánská vláda a prezident Gahni podmiňují vstup zahraničních společností na afghánský trh přímou finanční investicí a

---

následným založením Privat Public Partnership (PPP) nebo Joint Venture s afghánským obchodním partnerem.

Nadále je nedostatek kvalitní pracovní síly přetrvávajícím problémem Afghánistánu. Sektor vzdělávání je dlouhodobě zanedbáván, a tudíž je další překážkou ekonomického rozvoje země.

3. Vztahy země s EU

- [3.1. Zastoupení EU v zemi](#)
- [3.2. Obchodní vztahy země s EU](#)
- [3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU](#)

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Adresa: Ministry of Interior Road, Charahi Sedarat, Shahr-e-Naw (Opposite the Ministry of Interior), Kabul

Telefon: +93 (0) 202 200443, +93 (0)799 09 50 04

Fax: +32 (2) 473 00 46

E-mail: delegation-afghanistan@eeas.europa.eu

Web: http://eeas.europa.eu/delegations/afghanistan/index_en.htm

Vedoucí Delegace EU do srpna 2017 působí rovněž v roli zvláštního představitele EU pro Afghánistán (tzv. „EUSR“). Post byl zřízen v roce 2001 jako nerezidentní a od roku 2010 působí přímo v zemi. Delegace EU plní tak funkce Evropské komise a plní sektorové agendy (zejména ekonomické a rozvojové aspekty) a v roli EUSR představuje i zahraničně-politický rozměr.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Obchodní Balance Afghánistánu s EU

Rok	Import		Export		Obrat	Saldo
	Hodnota mil. €	Růst v %	Hodnota mil. €	Růst v %		
2013	59	3.6	575	-39.1	517	634
2014	48	-18.8	489	-15.0	441	537
2015	30	-36.9	312	-36.2	282	342
2016	25	-16.6	269	-13.7	244	294
2017	22	-11.1	330	22.6	308	352

Zdroj: European Commission

Komodity

	Import				Export			
	Hodnota v mil. €							
Rok	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Celkem	48	30	25	22	489	312	269	330
Potraviny a živá zvířata	14	5	3	4	31	38	35	42
Tabák a nápoje	0	0	0	0	12	11	9	10
Materiály kromě paliva	12	12	7	10	1	2	2	2
Minerální oleje a mazadla	0	0	0	0	54	5	8	8
Zvířecí tuky, rostlinné oleje, tuky	0	0	0	0	0	0	0	0
Chemikálie a související produkty	1	1	1	1	111	49	74	74
Hotové výrobky	2	5	6	4	11	12	13	14
Stroje a dopravní prostředky	3	2	2	2	234	167	100	132
Nezařazené průmyslové	5	1	1	1	22	22	21	35

výrobky								
Komodity a transakce	11	4	5	0	3	2	1	7
Jiné	0	0	0	0	10	4	7	5

Zdroj: European Commission-Directorate General for Trade

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU aktivně vnímá a bedlivě sleduje roli všech regionálních aktérů, kteří hrají zásadní roli pro udržení trvalého míru v Afghánistánu. Je si vědoma, že bez jejich aktivní podpory se ani Afghánistán a ani region nebude moci stabilizovat. Na bruselské konferenci o Afghánistánu se EU aktivně připojila k regionálním aktérům a mezinárodnímu společenství a znovu potvrdila své odhodlání přispět k politickému procesu směřujícímu k trvalému míru a usmíření v regionu. Tento proces se musí realizovat na základě pravidla Afghan-led a Afghan-owned a musí být v souladu s ústavu Afghánistánu. Celkově Evropská unie poskytuje Afghánistánu 300 milionů EUR rozvojové a humanitární pomoci ročně a to až do roku 2020. Tato částka zahrnuje pomoc i v souvislosti s migrační krizí.

V říjnu 2014 předložila Evropská komise svůj víceletý indikativní program pro Afghánistán (MIP 2014–2020), v němž vyčlenila nové finanční prostředky na rozvoj ve výši 1,4 miliardy EUR na období 2014–2020. V rámci tohoto programu se EU zaměřuje na rozvoj zemědělství a venkova, které jsou pro zaměstnanost a další hospodářský růst nezbytné.

Na bruselské konferenci k Afghánistánu, která se konala v říjnu 2016 se mezinárodní společenství zavázalo k podpoře mírového procesu, trvalého a udržitelného rozvoje Afghánistánu. Ze strany mezinárodního společenství byla přislíbena finanční pomoc ve výši 13,6 mld. EUR, z čehož Evropská unie a její členské státy slíbily 5 miliard EUR na období 2016–2020. Tento příslib nyní činí Evropskou unii jako celek největším partnerem pro rozvojovou spolupráci v Afghánistánu. Jedná se o výjimečnou úroveň financování, která zajistí, že Afghánistán zůstane na cestě politické a hospodářské stability.

Evropská unie se zapojila do strategicko-politického dialogu s afghánskou vládou v rámci Afghanistan National Peace and Development Framework (ANDPF) a v rámci National Priority Programmes (NPP). Tyto programy jsou zaměřeny na posílení postavení žen, rozvoj zemědělství, infrastruktury, měst atd. V průběhu bruselské konference byla podepsána smlouva State Building Contract (SBC) ve výši 200 milionů EUR a poskytla tolik potřebné zdroje do rozpočtu afghánské vlády na zajištění výkonu státních funkcí a poskytování základních služeb pro občany.

Dne 18. února 2018 byla v průběhu Mnichovské bezpečnostní konference podepsána Dohoda o spolupráci a rozvojovém partnerství (CAPD) mezi EU a Afghánistánem, která formalizovala stávající spolupráci mezi EU a Afghánistánem v smluvním vztahu. Smlouva byla podepsána vysokou představitelkou Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federicou Mogherini a ministrem financí Afghánistánu Eklilem Ahmadem Hakimim za přítomnosti prezidenta Afghánistánu Ashrafa Ghaniho. Podepsaná dohoda odráží zásady a podmínky, na nichž bude založeno budoucí partnerství mezi EU a Afghánistánem. Důraz je kladen na pravidelný politický dialog včetně problematiky lidských práv, zejména práv žen a dětí, které jsou definovány jako základní prvky této dohody. Dohoda poskytne základ pro rozvoj vzájemně prospěšných vztahů v rostoucí škále hospodářských a politických oblastí, jako je právní stát, zdravotnictví, rozvoj venkova, vzdělávání, věda a technologie, jakož i opatření pro boj proti korupci, praní špinavých peněz, financování terorismu, organizovanému zločinu a šíření narkotik. Rovněž předpokládá spolupráci v oblasti migrace. Dohoda o

spolupráci rovněž umožní EU a Afghánistánu společně řešit globální otázky společného zájmu, jako je jaderná bezpečnost, nešíření zbraní a změna klimatu.

Rozvojová pomoc EU v Afghánistánu

	Slib (mil. Eur)	Vyplaceno (mil. EUR)
2012	283,61	199,63
2013	316,86	188,41
2014	297,90	270,50
2015	275,00	173,00
2016	362,00	268,00

Zdroj: DEU

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

- 1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let
- 2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu
- 3. Vzájemná výměna v oblasti služeb
- 4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce
- 5. Smluvní základna mezi oběma státy
- 6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Česko-afghánský bilaterální obchod měl v posledních třech letech klesající tendenci. Rozvoj ekonomických vztahů je pro ČR prioritou. Z hlediska svého potenciálu je Afghánistán důležitým partnerem ČR především v oblastech zemědělství, infrastruktury, důlního a obranného průmyslu.

	Vývoz	Dovoz	Obrat	Saldo
	USD (tis.)	USD (tis.)	USD (tis.)	USD (tis.)
2013	12 124	88	12 212	12 036
2014	12 408	349	12 757	12 059
2015	6 305	53	6 358	6 252
2016	8 456	399	8 854	8 057
2017	3477	140	3617	3337
2018	17 081	159	17 240	16 922

Zdroj: Český statistický úřad

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz do Afghánistánu 1. 1. 2017 – 31. 12. 2017

Název zboží	Netto (kg)	Statistická hodnota USD (tis.)
Vozidla motorová traktory kola aj vozidla	967 851	892
Letadla kosmické lodě jejich součásti části	5 250	687
Zbraně střelivo části součásti příslušenství	6 512	661
Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	33 834	289
Přístroje el záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	9 554	234
Sílce rezinoidy přípravky kosmetické toaletní a podobné	17 818	215
Obuv kamaše a podobné výrobky části těchto výrobků	4 196	128
Přístroje optické foto kinem lékař chirurg a podobné	64	126
Plasty a výrobky z nich	17 716	117
Nábytek lůžkoviny svítidla stavby montované	2 961	57

Zdroj: Český statistický úřad

Dovoz z Afghánistánu 1. 1. 2017 – 31. 12. 2017

Název zboží	Netto (kg)	Stat. hodnota USD(tis.)
Reaktory kotle přístroje nástroje mechanické	123	60
Koberce aj krytiny podlahové textilní	613	41
Oděvy doplňky oděvní pletené háčkované	595	21

Výrobky z kamene sádry cementu osinku slídy	6 120	7
Přístroje el záznamu reprodukce zvuku TV obrazu	3	7
Obuv kamaše a podobné výrobky části těchto výrobků	20	2
Sílce rezinoidy přípravky kosmetické toaletní a podobné	120	0
Plasty a výrobky z nich	3	0
Výrobky kožené sedlářské řemenářské a podobné	3 300	0
Knihy noviny obrazy aj výr polygraf tištěné	14	0

Zdroj: Český statistický úřad

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

ZÚ Kábul zaznamenává zájem o studium na českých vysokých školách. Zájem o studium v českém a anglickém jazyce. Česká republika také realizuje za pomoci ZÚ program vládních stipendií pro afghánské studenty. ČR může být atraktivní turistickou destinací především v oblasti lázeňství a rehabilitace.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Kábul jsou známy minimální české přímé investice v Afghánistánu. V České republice působí tři soukromé subjekty, které poskytují služby v oblastech ekonomických informací, prezentací a podnikatelských misí:

Česko Afghánská smíšená obchodní komora v České republice

Myslíkova 25, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 828 905

Fax: +420 224 828 907

E-mail: info@obchodnikomora.cz

Web: www.obchodnikomora.cz

Afghan Czech Union Consortium

Jankovcova 1037/49 Classic 7 – Building C 170 00 Prague 7 Czech Republic

Tel.: +420255733400

E-mail: info@acuc.af

Česká-středoasijská smíšená obchodní komora

Na Pankráci 14 140 00 Praha 4

Tel.: +420 296 348 804

E-mail: csok@csok.cz

V současné době jsou dle informací Afghánské investiční agentury (AISA) registrovány následující české subjekty v Afghánistánu:

Aktivity	Firma	Původ	Status	Datum založení	Místní zaměstnanci
Logistic Services	Omega Point Logistic Services	Czech Republic-	Limited	30. 6. 2013	0
Logistic Service	Star Union Logistic Services Company	Czech Republic-Afghanistan	Partnership	30. 6. 2013	0
Construction	Chakorawa Artan Construction	Czech Republic-Czech Republic	Limited	24. 4. 2003	300
Engineering Consulting Services	Lom Praha consulting Services	Czech Republic-Afghanistan	Limited	7. 8. 2013	3
Business Consulting Services	Star Asia consultancy Services	Czech Republic-Czech Republic	Limited	26. 8. 2013	20
Logistic Service	Lom Praha Trade	Czech Republic-Czech Republic	Limited	18. 4. 2016	-

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Seznam platných smluv mezi Českou republikou a Islámskou republikou Afghánistán:

- Dohoda o leteckých dopravních službách mezi Československou republikou a Královstvím afghánským (Praha, 28. 5. 1960)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Afghánské demokratické republiky o vědeckotechnické spolupráci (Praha, 31. 3. 1980)
- Protokol k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Afghánské demokratické republiky o vědeckotechnické spolupráci (Praha, 31. 3. 1980)

- Konzulární úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Afghánskou demokratickou republikou (Praha, 22. 4. 1981)
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Afghánskou demokratickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních (Praha, 24. 6. 1981)
- Dohoda o kulturní a vědecké spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Afghánské demokratické republiky (Kábul, 19. 12. 1981)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Afghánské demokratické republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařských věd s tím, že článek 9 této Dohody nebude nadále platný ve vztazích mezi Českou republikou a Islámskou republikou Afgánistán (Kábul, 29. 4. 1987)

Většina dohod neodpovídá realitě současných ani možných budoucích bilaterálních vztahů a zejména vnitropolitické situaci v Afgánistánu.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR se prostřednictvím zahraniční rozvojové spolupráce (ZRS) dlouhodobě podílí na podpoře ekonomického a sociálního rozvoje Afgánistánu. V koncepci ZRS na období 2010–2017 byl Afgánistán zařazen v nejvyšší kategorii tzv. prioritních zemí s programem spolupráce. Identifikovanými prioritami ZRS byly zemědělství, voda a sanitace a vzdělávání. Průřezovými tématy jsou mj. podpora kapacit afghánských institucí, podpora re-integrace afghánských uprchlíků, rovné příležitosti žen či prevence drogových závislostí a negativních jevů s drogami spojených. Nová koncepce ZRS zařadila Afgánistán do zemí specifických bez alokace finančních prostředků.

Bilaterální a trilaterální projekty

V roce 2017 byly v AF realizovány bilaterální a trilaterální projekty v objemu 14 496 207 Kč. Sektorové zaměření odpovídalo Střednědobému programu spolupráce mezi ČR a Afgánistánem a pokračovala tak spolupráce v klíčových oblastech vzdělávání a zemědělství. Jde zejména o zvyšování praktických znalostí a dovedností místních farmářů, posilování odborných kapacit afghánských vládních institucí a probíhá také podpora zemědělského školství. V roce 2017 pokračovala spolupráce v oblasti vzdělávání afghánských specialistů na drogovou prevenci. Vzhledem ke složité bezpečnostní a politické situaci Afgánistánu jsou české rozvojové projekty soustředěny zejména na klidnějších provinciích (Bamyan a Balch) a v hlavním městě Kábul.

Název projektu	Místo realizace	Realizátor	Rozpočet (Kč)
Podpora kvality zemědělského vzdělávání v Afgánistánu prostřednictvím modelových škol	Balh	Člověk v tísni, o.p.s.	8 996 207
Rozvoj drogové prevence v Afgánistánu	Kabul	Společnost Podané ruce, o.p.s.	2 000 000
Zvyšování kvality výuky a posilování vědecko-výzkumných kapacit na Univerzitě	Bamyan	Česká zemědělská univerzita v Praze	1 500 000

Bamyan (Afghánistán)			
Podpora vykořeněných obyvatel Afghánistánu – East West Livelihoods Initiative	Herát, Jalalabad	Člověk v tísni, o.p.s.	2 000 000
Celkem			14 496 207

Malé lokální projekty

ČR od r. 2011 realizuje ve spolupráci s velvyslanectvím ČR v Kábulu a místními subjekty tzv. malé lokální projekty (MLP). Tyto projekty napomáhají zviditelnění ČR v AF, jakož i k rozvoji kontaktů mezi afghánskými a českými odborníky a institucemi. V letech 2012/2017 bylo realizováno 32 projektů zejména v oblasti vzdělávání a ve vědecké a kulturní spolupráci, také ve zdravotnictví.

V roce 2017 byl realizován MLP financovaný odborem LPTP s názvem „*Improvement of Electoral Reform's process and Preparation for next Elections*“. V rámci projektových aktivit byla poskytnuta metodická pomoc místní NNO Election and Transparency Watch Organizations of Afghanistan. Výstupem projektu byla publikace „*Transparent and Inclusive Elections*“, která shrnuje poznatky NNO s procesem přípravy parlamentních voleb v Afghánistánu. Náklady na projekt 261.986,78 Kč.

Název projektu	Místo realizace	Rozpočet (Kč)
Nákup počítačů pro počítačovou učebnu dívčí střední školy Zarghoona	Kábul	441 638,61 Kč
Obnova 30ti metrového vysutého mostu	Kunar	436 549,80 Kč
Kurz šití pro ženy	Kábul	456 735,12 Kč
Dar diagnostického zařízení pro potřeby nemocnice AGIH	Kábul	454 870,74 Kč
Rozvoj psychiatrické a protidrogové kliniky Shefa	Kábul	432 674,67 Kč
Instalace klimatizace na střední škole Zarghoona		199 996,78 Kč
Celkem		2 422 465,72 Kč

Humanitární pomoc

MZV v roce 2017 poskytlo humanitární pomoc ve prospěch nedokumentovaných afghánských navrátilců z Pákistánu ve výši 5 mil. Kč. O poskytnutí humanitární pomoci informoval dopisem dne 3. července 2017 ředitel ORS vedení IOM v Afghánistánu. Humanitární pomoc byla poskytnuta na realizaci projektu „*Humanitarian assistance to undocumented Afghan returnees from Pakistan*“ Humanitární pomoc byla realizována cestou IOM.

Peněžní dar vlády ČR

Dne 29. srpna 2012 vláda ČR svým usnesením č. 638 schválila poskytnutí peněžního daru vládě Islámské republiky Afghánistán na podporu afghánských rozvojových programů ve výši 20 mil. Kč v roce 2014 a dále na podporu afghánských rozvojových programů a na fungování Afghánských národních bezpečnostních sil (*Afghan National Security Forces, ANSF*) v celkové výši 40 mil. Kč ročně v letech 2015–2017. Následně vláda svým usnesením 514 ze dne 8. června 2016 schválila poskytnutí finanční pomoci ve výši 40 mil. Kč v letech 2018–2020.

Alokace finančních prostředků

	Podpora afghánských rozvojových programů	Podpora fungování afghánských bezpečnostních sil
2014	20 mil. Kč	-
2015	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2016	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2017	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2018	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2019	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2020	20 mil. Kč	20 mil. Kč
2014 – 2020	140 mil. Kč	120 mil. Kč
Celkem	260 mil. Kč	

Alokace finančních prostředků na jednotlivé projekty

20 mil. Kč-ARTF	5 mil. Kč - LOTFA	15 mil. Kč - NATF
Education Quality Reform in Afghanistan; 5 mil Kč	Civilian Policing–LOTFA (Support to Payroll Management)	ANDSF Medical Reagents

Multiple sectors (including ARTF) - National Horticulture and Livestock Project; 5 mil. Kč	
Multiple sectors (including ARTF)- zbytek, který nelze alokovat dle smlouvy z ARTF; 10 mil. Kč	

Vysílání expertů

V rámci programu „Vyslání expertů“ firma SUDOP Brno realizovala projekt „Vypracování analýz a doporučení na zlepšení infrastruktury veřejné dopravy v Kábulu, Afghánistánu“. V průběhu realizace projektu čeští odborníci vykonali dvě pracovní cesty. V rámci druhé pracovní cesty byla provedena prezentace analýzy a vypracovaných doporučení pro primátora a zástupce odborné veřejnosti. Výstupy projektu byly velmi kladně přijaty a primátor požádal ČRA o prodloužení projektových aktivit a vypracování detailní studie RBT (Rapid bus transport). Náklady na projekt byly plánovány ve výši 500.000 Kč.

Studie proveditelnosti

V rámci programu „Studie proveditelnosti“ se realizovali aktivity projektu „Přesné mapování nebezpečných oblastí bez přítomnosti geodeta v Afghánistánu“. Do projektových aktivit byla zapojena NNO ČvT. Náklady na projekt byly plánovány ve výši 500 000 Kč.

Vládní stipendia – v akademickém roce 2017/2018 ke studiu na českých vysokých školách nastoupili tři studenti z Afghánistánu. Nově schválená koncepce vládních stipendií s udělováním stipendií pro afghánské studenty již nepočítá.

Celkové náklady na ZRS v Afghánistánu v za rok 2017 byly 63 180 658 Kč.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mlátící; sekačky trávy ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap. líhně
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu, výrobu potravin aj .
Železniční a kolejová doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory, ostatní tendry
	HS 8607 – Části, součásti vozidel žel. aj. dopravy kolej.
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový přístr. návěstní ap.
Civilní letecký průmysl	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8526 – Přístr. radiolok. ap. radiové pro řízení dálkové
	HS 8805 - Katapulty letecké aj. příst. pro výcvik letecký

Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory ap.
	HS 8501 – Motory, elektrické generátory
	HS 8702 - Vozidla motorová pro dopravu veřejnou, osobní
	HS 8704 - Vozidla motorová pro dopravu nákladní
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap.; pluhy, frézy sněžné
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8474 - Stroje k třídění, prosévání ap. zemin, kamenů aj.
	HS 8704 - Vozidla motorová pro dopravu nákladní
	HS 8708 – Části, součásti vozidel motor. osob. aj., traktorů
Energetický průmysl	HS 8501 – Motory, elektrické generátory
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8507 - Akumulátory elektrické vč. separátorů
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj. ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost. izolované aj.
	CPA 42.91 - Vodní díla a jejich výstavba

Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zaříz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 - Zbraně ostatní ne zbraně sečné, bodné
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny náboje ap. střelivo ostatní

Dopravní průmysl a infrastruktura

V Afghánistánu za přispění donorů (především Světové a Asijské rozvojové banky) dochází k rozvoji železniční a silniční sítě, letectví a výstavby energetických sítí (plynovody, ropovody, elektrické sítě, atd.) či rozvoji veřejné dopravy ve městech.

Plánuje se výstavba nových úseků silniční sítě „ring road“, která by měla zabezpečit propojení hlavních provincií v Afghánistánu a následně jejich propojení se silniční sítí sousedních států. Ve výstavbě jsou úseky Herat – Cheghcheran, Chora-Nilli. Hlavní důraz se klade na výstavbu silnice spojující Polkhumri – Herat v délce 300 km. Výstavba silnice má být dokončena v roce 2020 a tím dojde k propojení „ring road“. České firmy mají možnost uplatnit své výrobky a služby v tendrech Světové banky a afghánských institucí (např. dodávky turbín, generátorů, čerpadel, kolejového materiálu, lokomotiv, vagónů, autobusů, a nákladních vozidel).

Důlní, těžební a ropný průmysl

Afghánistán je nesmírně bohatý na nerostné suroviny (mramor, onyx, uhlí, měď, ropa, zemní plyn, zlato, železná ruda atd.). Důlní průmysl by mohl být tahounem ekonomického růstu Afghánistánu. Budování infrastruktury je plánováno s přihlédnutím na lokaci ložisek nerostného bohatství. Pro zahájení těžby budou potřeba zdvihací zařízení, stroje na těžbu a důlní technika, poté stroje na zpracování a úpravu vytěžených surovin, včetně logistické podpory.

Energetický průmysl

I přesto, že v energetické oblasti má Afghánistán značný potenciál a to zejména v oblasti budování vodních elektráren a využití alternativních zdrojů energie (sluneční, větrná apod.), Afghánistán není energeticky soběstačný a musí 2/5 elektrické energie dovážet. Afghánistán nemá vybudovanou infrastrukturu pro přenos elektrické energie. V této souvislosti je plánováno vybudování přenosové soustavy v rámci projektu CASA 1000. Vlivem nepokojů a bojové činnosti v oblastech výstavby přenosové soustavy dochází k prodávám a další práce jsou zastaveny. Budování přenosové soustavy TUTAP se potýká s obdobným problémem.

V Herátu se plánuje výstavba plynové elektrárny, která bude využívat zemní plyn dodávaný plynovodem TAPI.

V Mazar-e-Sharifu se plánuje výstavba plynové elektrárny s instalovaným výkonem 200 MW. Elektrárna má být zásobena plynem z vlastních zdrojů.

V provincii Kandahár se plánuje výstavba solární elektrárny s instalovaným výkonem 10MW.

Obranný průmysl

S odchodem spojeneckých jednotek a se změnou systému financování ozbrojených složek Afghánistánu lze počítat s možnostmi dodávek obranné techniky, výzbroje a výstroje pro armádu a bezpečnostní složky. Je poptávka na provedení generálních oprav vrtulníků Mi-17 a Mi-24/35. Afghánská vláda také zvažuje nákup bitevních vrtulníků Mi-24/35. Také většina vojenských základen mise NATO se bude v nadcházejících letech proměňovat na mezinárodní a národní letiště. Příležitosti pak budou v dodávkách přístrojové a radarové techniky, bezpečnostních systémů, provádění generálních oprav vrtulníků atp.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělský sektor, stejně jako potravinářský průmysl, je značně nerozvinuté. Zemědělství je do značné míry subvencováno ze zahraničí, zaměstnává až 44 % populace a podílí se 22 % na tvorbě HDP. Země není potravinově soběstačná, neboť místní zemědělství je velmi neefektivní. Zemědělská produkce je značně závislá na těžko předvídatelných proměnných (množství sněhu, objemu jarních dešťů) a proto jednou z priorit vlády je rekonstrukce a výstavba nových zavlažovacích kanálů. Signifikantní je produkce ovoce a ořechů, pistácií, brambor, mandlí a šafránu. V zemi neexistuje registr hospodářských zvířat a zdejší genofond hospodářských zvířat je značně erodován. Metody a způsoby obdělávání zemědělské půdy jsou zastaralé. Potenciál ČR leží v dodávkách zemědělských strojů, budování skladovacích a zpracovatelských kapacit a zavádění moderních metod hospodaření, vybudování registru hospodářských zvířat, provádění školení a dodávkách živého skotu.

Železniční a kolejová doprava

Afghánská vláda zvažuje propojení vnitřní železniční sítě a napojení jednotlivých provinčních sítí na páteřní síť. Vláda hodlá prodloužit železniční síť spojující zemi s Íránem až do Herátu. Potenciál ČR leží v dodávkách kolejí, lokomotiv a materiálu na stavbu železničních tratí.

Aktuální sektorové příležitosti pro Afghánistán

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](http://www.businessinfo.cz/mop).

5.2 Kalendář akcí

Veletrhy a výstavy zabývající se zbožím vyrobených v Afghánistánu se z bezpečnostních důvodů často konají v Turecku, Tádžikistánu, Dubaji či Singapuru.

Akce	Sektor	Datum	Organizátor
Trade Show "International"	Zemědělství	22.–25. 3. 2018	Ministerstvo zemědělství
High-Tech Agricultural Machinery	Zemědělství	19.–20. 9. 2018	Ministerstvo zemědělství
It is Great, It is made in	Obchod	5.–8. 12. 2018	The Ministry of Commerce

---

Afghanistan			and Industries
Afghan Plast Exhibition	Obchod	1.-5. 5. 2018	ACCI

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými

Podkapitoly:

- 6.1. [Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej](#)
- 6.2. [Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu](#)
- 6.3. [Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku](#)
- 6.4. [Požadavky na propagaci, marketing, reklamu \(využití HSP\), významné veletrhy a výstavy v teritoriu](#)
- 6.5. [Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- 6.6. [Trh veřejných zakázek](#)
- 6.7. [Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka](#)
- 6.8. [Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk\(y\), státní svátky, pracovní a prodejní doba](#)
- 6.9. [Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria \(oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince\)](#)
- 6.10. [Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR](#)
- 6.11. [Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU](#)

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Díky politické a bezpečnostní nejistotě se očekává dočasný útlum aktivit a růstu v soukromé sféře. Očekává se, že důlní průmysl, stavebnictví a investice do rozvoje infrastruktury budou hlavními udržujícími faktory ekonomického růstu v následujících letech. V oblasti zemědělství se očekávají v závislosti na výši sklizně podobné výsledky jako doposud.

Země je postižena energetickou krizí s velkým deficitem výroby elektrické energie, který tak omezuje průmyslovou

výrobu. Domácnosti zůstávají velice často několik hodin denně bez elektrického proudu. Dalším faktorem, jenž dlouhodobě brání rychlejšímu rozvoji afghánského hospodářství, je téměř neexistující dopravní síť. Síť železnic a dálnic je značně nerozvinutá a znemožňuje tak větší zapojení Afghánistánu do systému regionální dopravy a přepravy a také transport materiálů a zboží uvnitř země.

S ohledem na historickou stopu Československa je investiční klima pro české investory pozitivní. Afghánská vláda určila prioritní sektory, ve kterých chce zahraniční investory podporovat. Jedná se o především o sektory:

- zemědělství a jeho přidružené oblasti;
- stavebnictví (s důrazem na stavební materiál);
- telekomunikace;
- doprava a logistika;
- důlní průmysl, energetika a vodohospodářství;
- rukodělná činnost.

V případě prvotních investic je zásadní kontaktovat hospodářskou komorou, která je nejspolehlivější zprostředkovatelem na místní zástupce, prodejní a distribuční kanály. Bližší informace najdete na stránkách ACCI ([Afghanistan Chamber of Commerce and Industries](#)).

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Za účelem podnikání v Afghánistánu je nejprve nutné obdržet podnikatelskou licenci, tzv. ACBR. Podnikatelskou licenci vydává Ministerstvo obchodu a průmyslu. Některá podnikatelská odvětví potřebují k základní licenci také povolení od příslušného ministerstva. Cena licence je nadále odvozená od velikosti podnikatelského záměru v určitém sektoru. Nezbytné dokumenty se vždy stahují na podnikatelský záměr a určitý sektor a jsou publikovány na internetových stránkách [ACBR](#). Dle prezidentského dekretu z listopadu 2015 je nutné, aby veškeré firmy pracující pro NATO byly registrovány agenturou ACBR.

Celní systém je z valné většiny založen na celním zákonu z 29. září 2004 (Custom law) Tento zákon zajišťuje příjmy z celního systému Afghánistánu. Tento zákon dále definuje rozsah pravomocí Ministerstva financí jako instituce, jenž je zodpovědná za legislativní aspekty celního systému, metodiku, platnost, implementaci a platnost všech příslušných celních předpisů. Afghánistán momentálně prochází zdoluhavým reformním procesem vývozního systému. Afghánská vláda společně s exportní agenturou Afghánistánu a největšími vývozci zavádí program tzv. One Stop Shop (OSS), který by zastřešoval veškeré vývozní aktivity. Od OSS se očekává následující:

- Zrychlení získávání exportní dokumentace
- Snížení míry korupce v rámci vývozní dokumentace
- Navýšení vývozu Afghánistánu
- Navýšení zaměstnanosti a příjmů rodinám
- Podpoření celkové ekonomického růstu
- Snížení nákladů na přepravu a časovou úsporu

Domácí trh je také chráněn procesem celní hodnoty, při němž je přiřazena hodnota výrobku nebo služby za účelem určení základní celní hodnoty dováženého nebo vyváženého zboží. Toto je také základním předpokladem pro sestavování statistik obchodu, sledování množstevních omezení, uplatňování celních preferencí a výběru příjmů do státního rozpočtu. Detailní informace naleznete [zde](#).

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Postup při registraci společnosti v Afghánistánu

Agentura pro podporu investic v Afghánistánu (AISA) se spojila s Ministerstvem obchodu a průmyslu. Většina podniků je obeznámena s investiční licencí, která se běžně nazývá „licence AISA“, což je vyžadováno pro všechny společnosti podnikající v Afghánistánu. Předtím se podnikatelský subjekt musel také registrovat v Centrálním obchodním rejstříku a dostal certifikát CBR (Central Business Register). Nové (nebo obnovené) obchodní licence budou platné po dobu tří let.

Další změnou je, že všechny dokumenty, včetně plné moci a rozhodnutí správní rady, jednatele, musí být přeloženy v Dari nebo Paštó. Pro obnovení licencí se prezident a viceprezident společnosti již nemusí dostavit osobně, ale mohou zplnomocnit zaměstnance společnosti.

Jak se registrovat

Všechny akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a živnostníci vykonávající podnikatelské aktivity na území Afghánistánu se musí zaregistrovat v ACBR (Afghan Central Business Register). Registrace je vyžadována pouze jednou, pokud podnik nečiní zásadní změny tj. změna vlastníků, změna vedení podniku, změna sídla, změna výše počátečního kapitálu. Proces registrace v ACBR a související poplatky pro zahraniční podniky jsou stejné jako u domácích firem. Licenční kroky a poplatky se však mohou lišit u podniků v zahraničním vlastnictví.

Následující kroky jsou nezbytné pro dokončení procesu registrace v ACBR:

1. Registrace společnosti

Společnost by měla ACBR předkládat své doporučení od příslušné licenční agentury spolu s následujícími dokumenty:

- žádost – je dostupná na webových stránkách ACBR v angličtině, pašto a dari;
- kopie Tazkery nebo pasu prezidenta a viceprezidenta společnosti;
- 2 sady barevných pasových fotografií prezidenta a viceprezidenta společnosti;
- zakládací listiny společnosti, které musí obsahovat jména majitelů, počet kmenových akcií a dalších ustanovení. Tento dokument se na ACBR podává pouze jednou. Pokud dojde ke změnám v dokumentu, musí podnik hlásit změny a na ACBR předložit aktuální verzi dokumentu. ACBR vydá platební příkaz, který lze uhradit v Kábulu v pobočce Kábulské banky, která se nachází na Ministerstvu obchodu a průmyslu. V provinciích v pobočce Da Afghanistan Bank (centrální banka Afghánistánu).

2. Registrační poplatek

Množství v AFN	Druh poplatku	Popis
500	registrační poplatek	ACBR účtuje paušální poplatek za registrační služby
0	DIČ	přiděluje se bezplatně
3 AFN za písmeno	zveřejnění obchodní specifikace v Úředním věstníku prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti	pouze pro Kábul
1000 AFN za zveřejnění	za publikaci podnikové specifikace v místních novinách prostřednictvím Ředitelství informací, kultury a cestovního ruchu	provincie

3. Daňové identifikační číslo – DIČ

Po úspěšné registraci se vydává certifikát TIN (Tax Identification Number – DIČ). DIČ je deseti místní číslo, které je vydáno všem jednotlivcům, společnostem a organizacím, které působí v Afghánistánu. Jedná se o trvalé identifikační číslo, které se nemění a má platnost jeden rok. Před obnovením platnosti DIČ by měly být uhrazeny všechny závazky, daně, doplatek daní, pokuty atd. na Ministerstvu financí.

4. Zveřejnění údajů v úředním věstníku

Specifikace všech nově zaregistrovaných podnikatelských subjektů jsou shromažďovány kanceláří ACBR a předkládány k publikaci publikačnímu ředitelství Ministerstva spravedlnosti nebo Ředitelství pro informace, kulturu a cestovní ruch. Text je zpracován zástupci ACBR. Společnosti mají možnost vypracovat a dodat vlastní text. Zápis do věstníku musí obsahovat minimálně následující informace:

- jméno společnosti;
- jméno prezidenta a viceprezidenta společnosti;
- sídlo společnosti;
- počáteční, základní kapitál společnosti;
- druh podnikatelské činnosti.

Registrační osvědčení

Po úspěšném absolvování kroků 1–4 je podnikatelskému subjektu vystaven certifikát, [osvědčení o registraci](#). Osvědčení se vydává na dobu neomezenou.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Jako u většiny středoasijských zemí se bez osobní přítomnosti a osobních kontaktů mnoho obchodních případů nezrealizuje. Reklamní a propagační činnost užívá standardní formy, jako jsou inzeráty v novinách, na billboardech, televizi či rádiu. S ohledem na to, že většina domácností má ve svých domovech rádio, jeví se tento způsob propagace jako velice efektivní. Internetový marketing není téměř žádný.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Afghánistán je členem WIPO (*World Intellectual Property Organization*) od roku 2005. Obecně lze ale Afghánistán zařadit k zemím, kde dochází k zásadnímu porušování práv duševního vlastnictví. V zemi se produkuje a obchoduje s velkým množstvím pirátských kopií filmů, hudby, softwaru, bot, kopií značkového oblečení, outdoorového oblečení apod.

Situace v oblasti dodržování a ochrany práv duševního vlastnictví a jejich povědomí je téměř nulová.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány formou tendrů a výběrových řízení. Pokud se ZÚ dozví o tendru včas, informuje relevantní instituce v ČR současně se zadáním do systému SINPRO. Vhodné je, aby měl účastník tendru v místě svého zástupce či prostředníka.

Na základě vládních priorit, průzkumu a analýz ohledně potřeby vyhlášení výběrového řízení probíhá následující proces:

Nejdříve se rady všech relevantních ministerstev (Generální ředitelství zadávání veřejných zakázek, Generální ředitelství financí a Generální ředitelství statní správy), vyjádří k danému výběrovému řízení. Následně předají souhrnnou správu příslušnému ministerstvu, které má tendr na starosti. Kancelář tohoto ministerstva poskytne detaily a upravené zadání výběrového řízení dvěma úřadům: Úřadu pro věci veřejné a generálnímu tajemníkovi Rady ministrů, kteří následně předloží dokumentaci prezidentovi Afghánistánu. V této době se již tendrem zabývá Rada ministrů, která celý proces schvaluje. Po obdržení souhlasného stanoviska Rady ministrů, se předají veškeré dokumenty Hospodářské radě. Hospodářskou radu vede druhý viceprezident, jehož úřad následně analyzuje ekonomické a technické aspekty výběrového řízení. Členové hospodářské komise přezkoumávají veškeré podrobnosti týkající se projektu. Po schválení výběrového řízení je následně informováno příslušné ministerstvo, které vyzve zájemce k podání nabídek. Obvyklé tato výzva trvá jeden měsíc s tím, že vyhlášení vítěze zabere další dva až tři měsíce.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

ZÚ Kábul doporučuje si zajistit právní ošetření smluv tak, aby se v případě sporu kauza dostala k soudu mimo Afghánistán. Afghánská obchodní komora a Afghánská investiční agentura v některých případech slouží jako mediátor mezi stranami konfliktu. Soudní pře trvají v Afghánistánu dlouhou dobu a jsou poznamenány kulturními rozdíly a značnou korupcí.

Rizika investování v Afghánistánu jsou stále významná, především s ohledem na bezpečnostně i politicky nestabilní situaci. Vysoké riziko představuje vysoká míra korupce, která ovlivňuje rozhodování státních orgánů na všech úrovních.

Afghánský trh lze rozdělit na ekonomické centrum – hl. město Kábul a ostatní provincie. Působení na něm je podmíněno znalostí místního specifika a provázanosti rodinných a rodových vazeb.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Úřední jazyk: pašto (35 % obyvatel), darí (dialekt perštiny - 50 % obyvatel, užívaný jako dorozumivací jazyk); ostatní hlavní jazyky: turkické (uzbečtina, turkmenština 11%), dále kolem 30 jiných jazyků (např. balúčí, pašháí) 4%.

Afghánský kalendář, státní svátky: V Afghánistánu se používá solární kalendář, v němž nový rok začíná 21. března křesťanského kalendáře. Níže je uveden seznam názvů afghánských solárních měsíců v darí s odpovídajícím časovým rozmezím dle evropského kalendáře:

Pro celé území Afghánistánu platí časové pásmo GMT + 4:30. Časový posun oproti ČR je +3,5 hodiny pro zimní čas a +2,5 pro letní čas.

Dnem pracovního klidu je pátek. Ve čtvrtek státní instituce a orgány buď nepracují, nebo mají čtvrtek jako „krátký“ den s pracovní dobou do 12 hodin.

- Hamal: 21. 3. – 20. 4.
- Sawr: 21. 4. – 21. 5.
- Jawza: 22. 5. – 21. 6.
- Saratan: 22. 6. – 22. 7.

- Asad: 23. 7. – 22. 8.
- Sonbola: 23. 8. – 22. 9.
- Mizan: 23. 9. – 22. 10.
- Aqrab: 23. 10. – 21. 11.
- Qaws: 22. 11. – 21. 12.
- Jadi: 22. 12. – 20. 1.
- Dalvæ: 21. 1. – 19. 2.
- Hut: 20. 2. – 20. 3.

Afghánské státní svátky: Muslimský kalendář po celém světě začíná v roce 622. V roce 2018 začal 21. 3. v Afghánistánu letopočet 1397.

Afghánský kalendář zahrnuje celou řadu dnů pracovního volna, které připadají na výročí významných událostí spjatých se vznikem islámského náboženství či Afghánské islámské republiky a dále osobní výročí významných postav šíitského islámu. Je třeba upozornit, že některé svátky se řídí islámským lunárním kalendářem a v jiných letech proto připadají na odlišné dny evropského kalendáře. U náboženských svátků začíná vždy jejich oslava po západu slunce předchozího dne (tedy např. 23. 1.).

Přehled hlavních afghánských svátků v roce 2018:

- 15. 2. Den osvobození (výročí odchodu vojsk SSSR ze země)
- 21.–22. 3. Nový rok (tzv. „Nowrooz“)
- 28. 4. Výročí svržení vlády prezidenta Najibullaha (tzv. „Mujahedeen Victory Day“)
- 15. 5. 1. den Ramadánu
- 17. 6. Eid al-Fitr (konec Ramadánu)
- 19. 8. Den nezávislosti
- 21. 8. Day of Arafa (Den pokání, den kdy Mohammad přednesl své kázání na rozloučenou před posledním rokem svého života na pláni u hory Arafa) – pohyblivý svátek
- 22.–24. 8. Eid al- Adha (svátek obětování) – pohyblivý svátek
- 9. 9. Výročí úmrtí Ahmad Shah Massouda (tzv. „Martyrs' Day“)
- 21. 9. Ashura (den smrti imáma Husaina)
- 21. 11. Den oslav narození proroka Mohammada-pohyblivý svátek

Kulturní zvyklosti: I přes porážku Tálibánu je na mnoha místech Afghánistánu dodržována přísná tradiční forma islámského práva. ZÚ zásadně varuje před dovozem alkoholu, kosmetiky obsahující alkohol, drog, publikací (i novin a časopisů) zobrazujících neislámské náboženské a lidské tělesné motivy, hudebních nahrávek a videokazet.

Oblečení: Afghánci jsou citliví na dodržování tradičního oblékání, hlavně u žen na veřejnosti. Pro ženy je nutné volné svrchní oblečení, které zakrývá šiji, boky a ruce po zápěstí a šátek, což platí bez výjimky pro všechny ženy i pro cizí státní příslušnice. Není striktně vyžadováno nošení tradiční burky ani čádu (druh černého delšího pláště zahalujícího tělo). Nejsou dovoleny krátké sukně, délka sukní musí být pod kotníky. Muži musí mít zahalenou horní část těla a není jim dovoleno chodit v krátkých kalhotách, rovněž krátký rukáv není doporučován.

Jednání: Afghánci kladou vysoké nároky na zdvořilé vystupování. Ve srovnání se západními normami je společenský hovor v daleko větší míře prokládán často značně nadsazenými zdvořilostními frázemi obsahujícími chválu a uznání partnerovi. Nesouhlas či nelibost bývají naopak vyjadřovány jen opatrně a často pouhým mlčením. Veřejné projevy emocí – rozčilení nebo zvýšení hlasu – jsou Afghánci hodnoceny jako nedostatek důstojnosti a sebeovládání.

Nabídku služby, daru, často i běžného pohostinství je normální nejprve „skromně“ odmítnout a přijmout teprve na naléhání nabízejícího; teprve opakované odmítnutí je obvykle bráno jako vážně míněné.

Při obchodních jednáních je nutno počítat s tím, že složitý byrokratický systém a předpisy budou příčinou častých zdržení a průtahů. Čas nemá pro Afghánce zvláštní důležitost; na přesné dodržování termínů, plnění dohod nebo časů schůzek se nelze spoléhat. V průběhu jednání je třeba zachovávat trpělivost; není třeba se nechat odradit dílčím neúspěchem, důležité je udržování stálého kontaktu s partnerem. Je nutno mít na paměti, že Afghánci dávají přednost osobnímu jednání před korespondencí, často i kvůli nižší míře gramotnosti.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Afghánské vízum má platnost do 3 měsíců. Cestování po zemi je omezeno aktuálními místy vojenských operací nebo případných nepokojů. Cestování do a po Afghánistánu ZÚ rozhodně nedoporučuje. Víza vydávají afghánské ZÚ v Praze i Islámábádu.

Kontaktní údaje ZÚ Afghánistánu v Praze: Na Karlovce 1387/6, 160 00 Praha 6 – Dejvice, tel: 233 544 228, fax: 233 542 009, email: afg.prague@centrum.cz.

Specifické podmínky cestování do teritoria: Životní podmínky v afghánských městech i na venkově nelze považovat za standardní a přijatelné pro dlouhodobý pobyt. Zejména vysoké znečištění ovzduší výfukovými zplodinami a v zimě pálením odpadu a neexistence fungující kanalizační a vodovodní sítě může způsobit vážné komplikace osobám náchylným k astmatu nebo k respiračním chorobám obecně (časté jsou plicní chlamydie). Hygienické podmínky je nutné považovat za značně ztížené. Voda běžně není pitná, maximálně užitková.

I když není při cestách do Afghánistánu povinné očkování, podle místa pobytu je lépe se podrobněji informovat na pravděpodobnost výskytu nemocí doporučené je očkování proti hepatitidě A a B, popřípadě břišnímu tyfu aj.

Obecná pravidla pro pobyt v Afghánistánu: Peníze, doklady a letenky je nutno nosit neustále při sobě. Vhodné je však mít vždy u sebe kopii dokladu (identifikační stránky a stránky s vízem). Je nutné počítat s nevyhnutelným rizikem krádeže peněz nebo cestovních dokladů. Doporučuje se proto maximální obezřetnost a v případě problémů či nejasností kontaktovat české velvyslanectví v Kábulu. Nedoporučuje se individuální pohyb v noci.

Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince: Žádný region v Afghánistánu nelze považovat za bezpečný a hrozby útoků se trvale objevuje po celé zemi (zejména problematické jsou v současné době oblasti na severu a jihu země, po celé hranici s Pákistánem). Bezpečnostní situace je nestabilní a nepředvídatelná. Schopnost afghánských bezpečnostních složek zajistit bezpečnost zahraničních návštěvníků je zatím omezená. Cestování po všech oblastech Afghánistánu je nebezpečné kvůli probíhajícím vojenským bojovým operacím, ozbrojeným střetům mezi různými politickými a kmenovými skupinami. Riziko únosů cizinců nebo jejich zajetí s pozdější žádostí o výkupné je značně vysoké.

Přístup do mešit: V poutních místech jako je Mazar-e Sharif je povolen vstup do většiny mešit. Většinou je nutné odevzdat zavazadla do úschovny, ženy musejí mít na sobě dlouhý svrchní oděv zakrývající veškeré tělesné křivky a šátek, může být vyžadován čádor (druh černého delšího pláště zahalujícího tělo) nebo burka (oděv zahalující celé tělo včetně obličeje, pouze ponechána vyplétaná mřížka pro oči). V mešitách jsou oddělené části pro muže a ženy, vstup je pouze bez obuvi a není obvykle dovoleno fotografovat.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Čeští občané pracující v Afghánistánu pracují převážně pro mezinárodní organizace (OSN, Červený kříž atp.). Ti občané,

---

kteří pracují pro afghánské společnosti nebo zahraniční společnosti pracují na základě kontraktu. ZÚ Kábul s ohledem na bezpečnostní situaci v zemi upozorňuje, aby občané ČR pečlivě zvážili své pracovní záměry na území Afghánistánu.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Zdravotní péče v Afghánistánu existuje v minimální míře a kvalita je velmi proměnlivá. Proto většina cizinců vyhledává pomoc zahraničních lékařů, lékařů pracujících pro ZÚ, mezinárodní nebo nevládní organizace. ZÚ není zatím znám případ, kdy by česká zdravotní pojišťovna proplatila lékařský úkon v Afghánistánu.

7. Kontakty

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

7.4. Internetové informační zdroje

Podkapitoly:

7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)

7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)

7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Adresa: St. No. 8, House No. 337, Wazir Akbar Khan, Kabul

Telefon: sekretariát +93 798 417 418, v naléhavých případech +93 793 486 577

Fax: není

E-mail: kabul@embassy.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

- MZV ČR, odbor Asie, sekretariát: +420 224 182167
- MPO ČR, oddělení Afriky, Asie a Austrálie: +420 224 852 832

Velvyslanectví ČR v Kábulu je jedinou českou institucí v Afghánistánu. ČSA do této destinace nelétají, nemají zde kancelář. Nejkratší a spolehlivá letecká spojení jsou přes Istanbul (Turkish Airlines) a Dubaj (Emirates).

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Nejsou zavedena. Pozemní telefonní síť funguje jen v některých regionech. V případě nouze lze kontaktovat ZÚ Kábul.

7.4 Internetové informační zdroje

- Úřad prezidenta www.president.gov.af/en
- Ministerstvo zahraničí www.mfa.gov.af/en
- Ministerstvo průmyslu a obchodu www.commerce.gov.af
- Ministerstvo dolů www.mom.gov.af
- Ministerstvo zemědělství www.mail.gov.af
- Ministerstvo energií a vody www.mew.gov.af/en

-
- Ministerstvo vnitra www.moi.gov.af/en
  - Ministerstvo obrany www.mod.gov.af/en
  - TOLO News (tisková agentura) www.tolonews.com
  - Pajhwok Afghan News www.pajhwok.com
  - Afghanistan Investment Support Agency www.aisa.org.af
  - Afghanistan Chamber of Commerce & Industries www.acci.org.af
  - Centrální banka www.centralbank.gov.af